

תיקונים מזהר חדש (פ ד פא א')

כו

חיים מסטרא דאילנא דחיי ועלייהו איתמר (משני כה) פלגי מים לב
 מלך ביד ה' אל כל אשר יחפוץ יטנו ואית פלוגתא על
 לבושי אדם והיינו דבר נוקבא כגון אלון דהולקין על
 פסקות דלבושי כסרוניהא ועבדיו לון ככה פירוקין עלייהו
 איתמר ועלהו לא יבול כגון שמלהך לא בלתה מעליך ולא
 אינון כאינון (פא א') לבושיין דאיסור טומאה פכול דהני מאני
 דרבנן דבלו דמתחככי שדים בהו . וכל אשר יעשה יצליח
 אלון פקודי דעשה . ועוד אורייתא אתקריאת חומה כגון
 והמים להם חומה מימינם ואיהי חמה לאומין פ"כ דעלמא
 דלא קבילו לה כגון מצריים דאתעביד לון חמה וטבעו בו
 ומתו והיינו (הושע יד) כי ישרים דרכי ה' וגומר . מסטרא
 דימינא אתקריאת שכינתא הוכה מסטרא דחסד דתמן חכמה
 ומסטרא דגבורה ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב .
 ומסטרא דעמודא דאמצעייתא אתקריאת רוח גדולה ורוח גדול
 מסטרא דחסד ורוח מסטרא דגבורה ביד הוקה וגו' גדול
 ישראל את היר הגדולה מתרווייהו מפרק הרים ומשבר
 דאינון אומין פ"כ דעלמא דלא קבילו אורייתא מרוח ה' דאיתמר
 ביה (ישעיה יא) ונחה עליו רוח ה' ואתקריאת רעש הה'ד
 (יחזקאל ג) ואשמע אחרי קול רעש גדול וגו' ועתיד לאעברא
 רעש דסטרא אחרא דאיתמר ביה (מלכים א' יט) לא ברעש ה'
 ואתקריאת אש הרא הוא דכתיב (ימיה כג) הלא כה דברי
 כאש נאם ה' ועתיד ללחוך אשא דסטרא אחרא דאיתמר
 ביה לא באש ה' אשתאר מלכא בקול רמכה דקה דאיהי
 שכינתא צלותא בחשאי דבה אדני שפתי תפתח ופי יגיד
 תהלתך דבארבעה איהי רביעאה דקה (כ"ל דבטראה דמטה
 דקה

ושתלו ליה על פלגי מים דאינון משולשים באורייתא
 ואתקריאו פלגי מים על שם דאית להו פלוגתא דמתניתין
 דילהון והכי (נ"ל והוא) פלוגתא דאילנא דחיי איהו מים
 עליונים זכרים מים תחתונים נקבות ואינון בוכים בגין דלא
 יהי רהוקין מקב"ה וקב"ה עביד בהו פלוגת' דשוי פלגו לעיל'
 מן ריקע' ופלגו להתא מריקע' בגין למהוי אשתמורע הלוק
 בין דכורין לנוקבין בג"כ שוי קב"ה הבדלה בין אנפין
 דכורא לאנפין דנוקבא והאי איהו מחלוקת לשם שמים
 דסופו להתקיים אבל כלהו אחד כגון דאיתמר באדם ואתת'
 (ישעיה נה) כי אחד קראתיו ואת א' תוכיה דאיהי י' לעילא
 ט"ד י' לתתא מים נוקבין כגין י' מן יאקדונקי כחושבן ו' מן
 שית אתון באמצעייתא בין י' מן יאקדונקי כחושבן ו' מן
 דאיהי ריקע באמצעייתא ועליה איתמר (יחזקאל ה) וממעל
 לריקע אשר על ראשם ואיתמר ביה דמות כמראה אדם
 עליו מלמעלה ודא א' מן אדם ולא כל פלוגתא שוין דאית
 פלוגתא למיפלג בין טוב לרע ואית פלוגתא למיפלג בין
 דכורין לנוקבין כגון מארי מתניתין ודא הוא חולק על ההלכה דיל'
 למהוי מים עליונים לאתגברא על נוקבא דאיהי מים תחתונים ומאן
 דאלים גבר כגון הלכה דהלל על הלכה דשמאי דאתכפיא
 הלכה דשמאי תחות הלכה דהלל אף על פי דאלו ואלו
 דברי אלקים חיים אלא לאחזאה דמאן דאיהו מסטרא דנוקבא
 צריך לאתכפיא תחות דכורא כגון מפה דנוקבא דאתכפיא
 תחות דכורא אקרו בן ואי מפה דנוקבא שלטא על מפה
 דכורא איקרי בת והכי איהי רוא והיה כעץ שתול על פלגי
 מים דאינון רזין דאורייתא דבעל פה ואתקריאו דברי אלקים

באורי הנרא

דחיי : פלגי מים לב מלך . ר"ל פלגי מים פלוגתא דמ"ט לב מלך הוא סהלכס
 מלכות אל כל אשר יחפוץ יטנו כ"ל סלכס כ"כ"ה והוא כפי סעיה של סעיהם וזכו
 ביד ה' סעיהם סעיהם על כו' : ואית פלוגתא כו' : עכשיו מפ' ועלכו לא יבול
 כגון כו' דלעיל : אלון דהולקין כו' : שאון מתולקין על סהלכס רק על טעם סהלכס
 וכן הויות דלכיי ורפא שכן לבושיין להלכס : דהולקין כו' ועבדיו לון כו' . כמו
 החייט שלוקח חתיב' נגד ומחחר לכמה חתיכות וכאן מהסר וכאן מוסיף וכן חסורי
 מחסרה וכל הסוגיות : ולא אינון כו' . מע"פ טו"ר וז"ל אשר פריו כו' מע"פ
 אז ועלכו כו' : דהני כו' דבלו דמתחככי כו' . סט' דרע משא"כ צ"ע"ט שלא יבול
 סלכס כ"ל' ועוד אורייתא כו' . חורר למעלה שאמר שאורייתא נקרא מים : ואיהי
 חמה כו' . בלא וז"ל של קבלו אורייתא שהוא ו' כידוע והוא חמה שמונין אר"ס
 לו : דאתעביד לון כו' . המים כמ"ס ונכחו אפיך נעמנו מים כו' : דתמן חבמה .
 שהוא מים : ומסט' דגבורה כו' . ר"ל וז"ל חומה מימינם ומשמאלם ולא קאי משמאלם
 אלא לחומה : ומסט' דע"א כו' . שכן מים אש רוח כידוע : גדול מסמ' כו' .
 שד"א כולל שניהן : מסמ' דגבורה ביד כו' . ר"ל ע"א מסמ' דגבורה נק' כו'
 שהוא יד רמה שבו ילאו ממגרים כידוע : גדולה וירא כו' . דש יגודנו נחמת
 מים כ"ל' : מתרווייהו מפרק כו' . דכורא הוא ימינא ונוקבא שמאלא כידוע ולפי
 מתרווייהו מפרק כו' שכן דכורא ונוק' דס"א כמ"ס לעיל דף ע"ב ע"כ נחש ח"ה
 דסקנא בשבע סעיהם ובעלה בשבע עופין קוס כו' לתכרז טורין וקו'
 כאן ע"א מפרק כרים כו' : ואתקריאת רעש . מסמ' דמים ימינא כמ"ס וקו'
 כמים רבים הרעים ה' על המים כו' : ה'ד' ואשבע כו' . ר"ל דכתיב רעש גדול
 וגדול מסמ' דימינא והוא כמ"ס דקדושה כ"כ"ס והוא כשכינה ואשבע אחרי וזאת את
 אזורי כידוע : רעש דס"א . ג"כ ימין דס"א : ואתקריאת אש כו' . משמאלא כ"ל'
 כה דברי . שכינה כידוע : ועתיד ללחוך כו' . שהיא אש אוכלת אש וכן קק לפניה
 כמ"ס כאכול קש לשון אש והיא בית יעקב כו' : דאתמר ביה כו' . ונקראת רוח
 כ"ל' דג"כ עתיד לאתגברא רוח שג"ל לא כרות ה' ולפי שאמר למעלה ומסט' דע"א
 אתקריאת כו' מפרק כו' שג"ל שם אלל אליהו לא חור כאן וכן גמ"ל אומיות השם
 וכנגדן ג' קליפין כידוע וסקרים אליהו רוח לפי שהיכל סרזון הוא קודם להיכל אהבה
 וזכות וכן בספירות : אשתאר מלכא כו' . כמ"ס שם קול דמטה דקה וכהה כו' :
 דאיהי שכינתא : דמתלבשא נג' קליפין . וכן ביותקאל שכנגד ג' אומיות כ"ל'
 צלותא בחשאי . דלוחא מלכות אדני שפתי כו' והוא קול דמטה נחשאי וז"ל דכה
 חלני כו' . ראהו שלוחא היא מלכות : דבארבעה איהי רביעאה . ר"ל כד' אומיות
 סה

זכס ס'י ביכסס וזכר יחכז ויכש לכך עכשיו לא זכס אלא לנור מים והוא שחול
 וזכשיו מפ"ע על פלגי מים וז"ס . על פלגי מים דאינון כו' . ר"ל פלגי ל' מחולקין
 לשלש כמותיו שליש כו' : ואתקריאו פלגי כו' . ר"ל למע נקרא דוקא בשלשן סיה
 פלגי ואמר על שם כו' : פלוגתא דאילנא דחיי . ר"ל דמ"ט חוקין כהלכס
 כמ"ס : מים עליונים כו' . הן ל' תרעין דה' עילאה דמתפשטין דנקורא מחסד
 עד סוד כידוע : מים תחתונים . במלכות ורקיע כאלמע יסוד כמ"ס כתי"ט :
 שוי קב"ה הבדלה . כמ"ס ויבדל בין המים כו' וכ"כ למעט נרקיע סה : לשם
 שמים . שם מים נוקבין שמים דכורין : כי אחד קראתיו . סיפא דקרא ואכרסו
 ואלככו שהוא דכורא ונוקבא כמ"ס זכר ונקבא כראש וינכך אותה כו' והענין כי
 הסבדל ביניהם הוא יסוד ובתיכורא יסוד נכלל בנוקבא נעשין שניהן אחד וז"ל חיה
 שניכר בין זכר לנקבא כו' : י' לעילא מים כו' . דיוד הוא חכמה מים וז"ל
 כגון י' מן כו' דכונן הו"ס כסיסוף י' חכמה למעט והוא מים תתאין : במראה
 אדם כו' . שטס וי"ד שכל הרקיע נעשה כו' : ודא א' מן אדם . ש"א
 כולל זו"כ כמ"ס זכר ונקבא כראש ויקרא את שם אדם והאי מחלוקת דלילנא דחיי
 הוא יסוד כמ"ס : דאית פלוגתא כו' . כמ"ס לעיל ואילנא דע"א עו"ר רזין
 למיעבד פירוד כו' והוא החילוק בין טוב לרע כמורה שבע"פ : ואית פלוגתא למיפלג
 כו' . הוא פלוגתא דלילנא דחיי שהוא מחלוקת ע"פ הסוד לקבוע הלכה כ"א' מהן
 כמ"ס : אלא לאחזאה כו' כגון טפה כו' . כמ"ס איה מוריע תהלה יולדת
 נקבא שאח"כ נח טפה נקבא ומתגברת על טפה דלכורא אשה מורעת תהלה יולדת
 זכר שטפה דכורא מתגברת אח"כ כידוע ושמאי היה מסמ' דנוקבא לכך היה קשדן
 מסמ' דדינא וכלל מסמ' דכורא לכך היה ענוותן לכך זכס לקבוע הלכה כמותו
 ולכן כ"כ"מ ב"ה לקולא מסמ' דכורא דכורא נוטה לימין ונוק' לשמאל חוץ מאותן
 ששנו בעדיות שעדיות מסמ' דנוקבא שהוא כלל של כל הס"ס וכל המחלוקות וז"ל
 עדיות כמ"ס והאין הוא תהיה לעדה כו' כי היא מעיד על מעשה האדם
 כידוע מה אעיוך כמ"ס לעיל דף ע"ב ע"ג וז"ל אלו ואלו דברי אלקים חיים
 שפוגתא שלהן מסמ' דאילנא דחיי כמ"ס למעט והוא דברי אלקים חיים כמ"ס לעיל
 ואית אלקים חיים כו' והלכה כמ"ס מפני מה זכו ב"ה לקבוע כמותן מפני כמותן
 ועלובין היו כ"ל מסמ' . דכורא ולא עוד אלא שמקדימין דברי ב"ה לדבריין
 כ"ל' אשה מורעת תהלה יולדת זכר וכדכורא הלכה כמותן כ"ל' : והכי איהו רוא
 והיה כו' . ר"ל אע"ג דען שתול הוא כמורה שבע"פ כ"ל' מ"מ עיקרן נתייסד
 על רזין וזכו על פלגי מים מים חיים כילנא דחיי ופלגי כ"ל' ע"פ פלוגתא דלילנא

ויקרא יב תזריע

רפא

ביאורי הגר"א

שנאמר אשה כי תזריע וילדה זכר" (ברכות ס, א). אמרו 'איש מזריע תחלה יולדת נקבה', שאחר כך בא טפת נקבה ומתגברת על טפה דדכורא, 'אשה מזרעת תחלה יולדת זכר', שטפה דכורא מתגברת אחר כך כידוע. ושמאי היה מסטרא דנוקבא, לכך היה קפדן מסטרא דדינא, והלל מסטרא דדכורא, לכך היה ענוותן, לכך זכה לקבוע הלכה כמותו. ולכך בכל מקום בית הלל לקולא, מסטרא דדכורא, שדכורא נוטה לימין ונוקבא לשמאל חוץ מאותן שנשנו בעדיות, שעדיות מסטרא דנוקבא, שהוא כלל כל הש"ס וכל המחלוקות. וזה שאמר "עדיות" כמו שנאמר (יהושע כד, כז) 'הנה האבן הזאת תהיה בנו לעדה כי היא שמעה את כל אמרי ה' אשר דבר עמנו, והיתה בכס לעדה פן תכחשון באלקיכם', כי הוא מעיד על מעשה האדם כידוע, 'מה אעידך' (איכה ב, ג), כמ"ש לעיל דף ע"ב ע"ג. וזה שאמרו (עירובין ג, ב) 'אלו ואלו דברי אלקים חיים', שפלוגתא שלהן מסטרא דאילנא דחיי, כמ"ש למטה. והוא דברי אלקים חיים, כמ"ש לעיל ואית אלקים חיים כו'. והלכה כבית הלל, מפני מה זכו בית הלל לקבוע כמותן, מפני שנוחין ועלובין היו, כנ"ל מסטרא דדכורא, ולא עוד אלא שמקדימין דברי בית שמאי לדבריהן (עירובין שם), כנ"ל "אשה מזרעת תחלה יולדת זכר", ובדכורא הלכה כמותן כנ"ל.

(תקוני זוהר חדש כו, א)

(ג) וביום השמיני ימול. פעם אחת ישב ה' המחבר החיי אדם ז"ל לפני הגאון החסיד נ"ע, וגם תלמידיו הגדולים ישבו סביב לשולחנו בערב שבת קודש, וישאל להם הגאון נ"ע: אם

הלכו, דבחיל דוקא אין עכו"ם כו', ובית הוא עזרה והיכל דאינן אלא לישראל. ומפרש והולך שהן גרים וישראלים, דגרים הן בנוקבא דילה גר צדק מלכות דילה, אבל ישראל הן בגופא דאלנא וכמו שכתוב בהקדמה והוא בתפארת... ושני ענינים באשה: חדא לביאה והוא בגרים גם כן שהוא קיבול המצות, והשני לבית וישובא 'עזר כנגדו', 'לאשתי ביתי' (שבת ק"ח, ב) וזהו לישראל, דראשון הוא גם כן בפלגש.

(יהל אור שמות טט, ב)

אשה כי תזריע. וידוע שזרע הזכר נקפא דומה לגבינה, וזרע נקיבה צלול דומה לחלב, וכשאשה מזרעת תחילה אז גובר זרע הזכר ויולדת זכר (ברכות ס, א). וזה שנאמר (איוב י, י"ב): 'הלא כחלב תתיכני זהו אשה מזרעת תחילה, וכגבינה תקפיאני זהו אחר כך זרע הזכר. ואחר כך יצירת הולד - 'עזר ובשר תלבישני' אמו מזרעת שממנו עזר ובשר כו' (נדה לא, א), 'ובעצמות וגידים תסוככני' זהו זרע האב שממנו עצמות וגידים (שם). ואחר כך 'חיים וחסד עשית עמדי ופקדתך שמרה רוחי', זהו מה שנותן בו הקב"ה נפש רוח נשמה. ואם ח"ו מפלת אותו ונימוח בשליתה, אז נימוח הבשר וחוזר לחלב, זהו 'לא תבשל גדי בחלב אמו' (שמות כג, יט), שיחזור לחלב אמו זרע האם. וזה שאמרו (חולין קה, א) אכל גבינה מותר לאכול אחריו בשר, שזה סדר היצירה, אבל אכל בשר אסור לאכול אחריו גבינה שזה ח"ו סיבת הנפל. (אגדות בכורות ח, ב)

אשה כי תזריע. "איש מזריע תחלה יולדת נקבה, אשה מזרעת תחלה יולדת זכר,

שמועות אליהו

רבן שמעון בן גמליאל אומר, כל מצוה שקיבלו עליהם בשמחה כגון מילה, דכתיב (תהלים קיט, קסב) 'יש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב', עדיין עושין אותה בשמחה, וכל מצוה שקבלו עליהם בקטטה כגון עריות, דכתיב (במדבר יא, י) 'וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו', על

(ב-ג) אשה כי תזריע וילדה זכר, וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה טמאה. וביום השמיני ימול בשר ערלתו. ואגב אזכיר מה ששמעתי בשם ש"ב מרנא הגאון החסיד אמיתי אור ישראל וקדושו מהר"א מוילנא זלה"ה, בביאור הגמרא דשבת (קל, א): "תניא

ויקרא יב תזריע

ביאורי הגר"א

רפב

יב. ג. 'ובטלו הטוחנות כי מעטו'. ואמרו (נדה לא, ב) 'זכר' זה כר ככרו עמו 'נקיבה' נקייה באה, ולפיכך ריחיים סימן לבן... וזהו 'והאבדתי כו' קול ריחיים ואור נר' שהוא התורה, כי 'אם אין קמח אין תורה' (אבות פ"ג מ"ז), והוא אור נר כי נר מצוה ותורה אור' (משלי ו, כג), וזה שנאמר 'ובטלו הטוחנות כי מעטו וחשכו הראות בארובות' שהם עיני העדה, כמו שנאמר (יחזקאל ג, יז) 'צופה נתתיך לבית ישראל'.

(אגרות בכורות ח, ב)

הכינו להם שום לשבת כתקנות עזרא, והשיבו התלמידים: הלא לא נכון לנו 'כי אם אשה עצורה לנו' (ס"א כא, ו). והשיב להם הגאון: אם כן לא יהיה מילה בשמיני. והרב בעל חיי אדם כרגע הבין, ופתח ואמר דברי הגמרא בנדה (לא, ב) 'מפני מה אמרה תורה מילה לשמונה שלא יהיו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים', עד כאן, וכהיום הלא בטל הטעם. ונענע הגאון בראשו לזה כיון. (עליית אליהו במעלות הסולם הערה יב)

וביום השמיני ימול. ושמעתי מפי הגאון, פירוש על אגדה (סנהדרין לב, ב): "קול ריחים בכורני - שבוע הבן שבוע הבן [סימן הוא שם ברת מילה, רש"י, אור הנר בכורני חיל - משתה שם משתה שם". ופירש הגאון ז"ל: מה שעשו 'קול ריחים בכורני סימן ל'שבוע הבן', על פי מה שאמרו ז"ל (חגיגה יב, ב) מאי 'שחקים' שבו ריחים שוחקות מן לצדיקים, כי לכל צדיק הנכנס לברית עושין לו ריחיים בפני עצמו לטחון לו מן לחלקו. וזה מה שאמרו (סנהדרין צ, א) "כל ישראל יש להם חלק - לזכות בו - לעולם הבא, שנאמר (ישעיה ס, כא) ועמך כולם צדיקים - בשעה שנכנסין לברית, ולכן - לעולם ירשו ארץ", עד כאן. ומה שעשו סימן למשתה 'אור הנר בכורני חיל', על שם 'נר מצוה ותורה אור' (משלי ו, כג), וחכו הזכרים לתורה והנשים לנו, ולכן עשו סימן 'אור נר' בהתחברם יחד ונעשה זיווג. ודברי פי חכם חן. (דרשות כתב יד פעלתי השמיני)

'והאבדתי מהם כו' קול ריחים ואור נר' (ירמיה כה, י). והענין כמו שאמרו (סנהדרין לב, ב) "קול ריחים בכורני - שבוע הבן שבוע הבן, אור הנר בכורני חיל - משתה שם משתה שם", והוא כמו שאתות מן לצדיקים, כמו שנאמר (תהלים עח, כג-כד) 'ויצו עליהם מן לאכול ודגן שמים נתן למו', ומטר עליהם שחסרו בגלות כמו שנאמר (קהלת

ימול בשר ערלתו. וזווג אבא ואימא הוא בדעת שהוא הלשון... ויסוד הוא זווג של זכר ונקבה, וזה שאמר כאן (יצירה פ"א מ"ג) 'וברית יחיד מכוון באמצע במילת הלשון ובמילת המעור', במילת הלשון בין שני ידים שהוא עד הידים כידוע ומזווג בין אבא ואימא, ובמילת המעור בין שני רגלים ומזווג בין זכר ונקבה. ושניהם נקראים 'ברית', הלשון הוא ברית התורה שנקרא ברית והמעור הוא ברית המילה, ועל ידי אלו השתי בריתות הן קיום כל העולם, כמו שנאמר (ירמיה לג, כה) 'אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי, שדרשו (שבת לג, א; קלו, ב; נדרים לב, א) על ברית התורה ועל ברית המילה. וזווג אבא ואימא על ידי הלשון נקרא נשיקין, שהוא זווג של בריאת המלאכים שהם רוחניים לפי שהזווג הוא רוחני, וזווג זכר ונקבה שהוא על ידי יסוד שהוא גופני הוא זווג של נשמות בני אדם שהוא גופני. וכך הוא באדם על ידי זווג גופני מוליד אדם, ועל ידי התורה כל הבל נעשה מלאך כידוע, וכך אמרו (חגיגה יד, א) 'כל דבור ודבור שיצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך'.

ואלו שני בריתות משניהם נולד אדם ערל עד ששל אותם, כמו שנאמר (פסוק יד) 'ימול את בשר ערלתו', ואצל הלשון נאמר (שמות ו, יב) 'ערל שפתים'. וכמו שאמרו בתיקוני זוהר חדש (רע"מ ח"ג כח, א) 'כבד פה באורייתא דבעל פה וכבד לשון באורייתא דבכתב', ורצה לומר התלמיד

ויקרא יב תזריע

רפג

ביאורי הגר"א

חכמים שבדרא בתראה, שהן נגדנו בשניהם בגלות הזה, ומשה רבינו ע"ה מתלבש בכל התלמידי חכמים, ומילת הלשון שמתייגע בתורה עד שנתגדל בשניהם, שאדם פרא יולד (איוב י"א, יב), ולפי שהברית הזה רוחני, לפיכך מילתו גם כן רוחני, וברית המעורר גשמי מילתו גם כן גשמי בחתיכת הערלה.

(צירה פ"א מ"ג אופן ב)

ותרי"ג איכות בנפש קבועים בגוף אף לגוי, ועוד יש תרי"ג איכות בנפש שאין קבועים בנפש אלא מושפעים מהרוח, וזהו תכלית האדם ושלימותו, והן באין מעשיות המצות וזהו אור הלבנה בשלימות. וידוע שכל דבר שהוא כפול בא השני בגולם אחד, כמו י"ג תקונים שהם ב' פעמים י"ב בסוד ו'קרא זה אל זה' (ישעיה ו, ג) שהתיקון י"ג כולל י"ב תיקונים, וכן תפילין ראש ותפילין של יד וכן כמה דברים הידועים. וכן הוא כאן, שתרי"ג איכות השניים באים באבר אחד והוא עטרת הברית, ובו נכלל כל התרי"ג מצות גדולה מילה כו' (נדרים פ"ג מ"יא; נדרים לב, א), ולכן אין העטרה מתגלה מעצמו בבריאת השם יתברך כמו כל האיברים אלא בעשיית האדם במצות השם יתברך. וכמו שהוא חיבור דכורא ונוקבא להביא השפע מזכר לנקבה (כן הוא) בתרי"ג איברים וגידים, כן הוא באיכותם גם כן להביא מרוח לנפש שהן זכר ונקבה בתרי"ג מצוות, וזהו ברית המעורר. וברית הלשון הוא דעת ברית התורה, חיבור בין אבא

ימול בשר ערלתו. וסוד העניין שכל אבר יש לו איכות, כי כולם הן תולדות הספירות, וכל אחד יש להם פנימים וחיצונים, ובפנימים פועלת האיכות וחיצונים האיברים. וכן הוא בתרי"ג מצות, שכל אחת הוא מעשה מיוחד ויש להם לכל אחת כוונה מיוחדת, ולכן המצות בלא כוונה כגוף בלא נשמה, ומיום שחרב בית המקדש נסתמו מעיינות החכמה ונשארנו כגוף בלא נשמה, עד יערה רוח ממרום עלינו תחיית הגוף והנשמה...

שמועות אליהו

גוסס אחר

פירוש תיבת "עדיין", יען כי כעת בטל הטעם, כגון מילה דאיתא במסכת נדה (לא, ב) "ומפני מה אמרה תורה מילה לשמונה, שלא יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים". שאף שכעת אינה נטהרת לח' ימים, והנה אביו ואמו עצבים, עם כל זה הם שמחים במצוה אף היום. וכמו כן גבי עריות דמשפחותיו, דאנשי כנסת הגדולה בטלו ליצרא דקריבות, כמבואר ביומא (סו, ב) "אמרו הואיל ועת רצון הוא נבעי רחמי איצרא דעבירה, בעו רחמי ואמסר בידיהו, אמר להו חזו דאי קטליתו ליה לההוא כליא עלמא [יכלה העולם, שלא תהא פריה ורביה, רש"י], חבשוהו תלתא יומי ובעו ביעתא בת יומא [ביצה הנולדה בו ביום, לפי שפסק החימום מן המעים, ואפילו אותן שעבירה התרנגולת כבר אינן מתבשלין במעיה, רש"י] בכל ארץ ישראל

עסקי משפחותיו, עדיין עושין אותה בקטטה, דליכא כתובה דלא רמו בה תיגרא".
ואמר הגאון בדיוק לשון "ועדיין", על פי דברי הגמרא בנדה סוף פרק המפלת (לא, ב) "ומפני מה אמרה תורה מילה לשמונה, שלא יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים". הנה הטעם הנ"ל לא שייך האידנא, דמכת חומרא דרבי זירא (ברכות לא, א; מגילה כת, ב; נדה סו, א) "אמר ר' זירא, בנות ישראל החמירו על עצמן, שאפילו רואות טפת דם כחרדל יושבות עליה שבעה נקיים". והא קיימא לן דאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם (אכמ"ל בזה), ומה גם לדידן דאין בועלין על דם טוהר וכידוע. והרי אביו ואמו עצבין, ומכל מקום עדיין עושין בשמחה, ודפח"ח.

(נחמת יהודה' חלק שני 'אגרא דפירקא', להגר"א איסר יהודא מלין מבריסק, ווארשא תרכ"ו, דף עו ע"א)